

Årsredovisning
för
Arkiv Gävleborg

885000-7785

Räkenskapsåret

2020

Styrelsen för Arkiv Gävleborg avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Arkiv Gävleborgs verksamhetsberättelse för 2020

Arkivets styrelse har från årsmötet i juni 2020 bestått av

Sinikka Bohlin, Föreningen Norden, ordförande

Håkan Bellander, Mellansvenska handelskammaren

Inger Schörling, Miljöpartiet Gävleborg

Ann-Helen Persson, Centerrörelsen

Jan Hovdebo, RF/SISU Gävleborg

Barbro Sollbe, Liberalerna Gävleborg

Hans Wahlbom, Gästrike-Hälsinge hembygdsförbund

Ingemar Ahne, Socialdemokraterna Gävle

Frida Larsson, utsedd av Region Gävleborg (till augusti 2020)

Åsa Morberg, utsedd av Region Gävleborg (från september 2020)

Ersättare

Peter Ström, Swedbank Gävle

Christina Norling, TCO Gävleborg/Vårdförbundet

Conny Persson, f d bibliotekschef

Gun Lundberg, Moderaterna Gävleborg

Lena Åhlander, Socialdemokraterna Gävle

Nils Gunnar Kempe, utsedd av Region Gävleborg

Revisorer

Per Bäckström, Bonniers News Local

David Hansen, PwC, auktoriserad revisor

Helena Gehlin, utsedd av Region Gävleborg

Ersättare i revisionen

Hans Lofors, Gefle IF

Annika Wedin, PwC, auktoriserad revisor

Sture Sandberg, utsedd av Region Gävleborg

Valberedning

Gunnar Lindbom, Gävle (sammankallande)

Elisabeth Eriksson, Edsbyn

Lars-Göran Ståhl, Forsbacka

Årsmöte och styrelsemöten

Årsmötet kunde inte hållas som planerat i Bollnäs i april, på grund av Coronapandemin hölls mötet senare via e-post. Ombuden fick anmäla sig och skriftligen ta ställning till årsmötets ärenden. Ombud för 29 medlemsorganisationer deltog. Vid mötet som slutfördes 15 juni avgick Anéa Elfving som ordförande. Till ny ordförande valdes Sinikka Bohlin från Föreningen Norden. Styrelsen har hållit fem protokollförda möten, flera via telefon eller video. Styrelsens arbetsutskott har bestått av Sinikka Bohlin, Barbro Sollbe och Jan Hovdebo. Det har bland annat arbetat med rekrytering av ny arkivchef.

Medlemskår

Arkivet hade vid årets slut 624 medlemmar. Tolv nya har gått med och åtta har upphört till följd av nedläggningar eller sammanslagningar.

Nya medlemmar 2020

Nya Stiftelsen Gefle Dagblad

Esköklubbens vägsamfällighet

Birger Bellanders minnesfond

Arbrå hembygds- och fornminnesförening

Hudiksvalls Centerkrets

Röda Korset Bomhuskretsen

Carina Holm

Stiftelsen Pressorganisation

Gävleborgs kaninavelsförening

Hedesunda hembygdsförening

Kulturföreningen Norrsundets Arbetarmuseum

Irja Olsson

Upphörda medlemskap

Odd Fellow logen nr 52 Gefleborg
Folkkampanjen mot kärnkraft, kärnvapen Söderhamn
Gävleborgs distrikt av IOGT-NTO
Hälsinglands bordtennisförbund
Gävle Stuveri AB
Gästrikerekretsen av IOGT-NTO
Vision avd 155 Ljusdal
IFFI Gävle

Personal

Arkivet har haft sju anställda, varav två på deltid. Antalet tjänster har uppgått till 6,3. Under hösten rekryterade styrelsen en ny chef, Anders Wesslén, som tillträder 1 mars 2021. Han efterträder Ulla Ejemar som går i pension. Anställda har varit:

Maria Andrée, arkivarie (från 2016-01-11)
Jörgen Björk, arkivarie (från 2009-02-19)
Ulla Ejemar, arkivchef (från 2014-06-23)
Katarina Nordin, arkivarie (från 2004-02-01)
Anna Nyberg, arkivassistent 50 % (från 2017-06-07)
Evelin Skoglund, arkivassistent (från 2019-09-01)
Solveig Östlund Blomgren, arkivpedagog 80 % (från 2019-08-12)

Ekonomi

Region Gävleborg är arkivets största finansiär. Arkivet får bidrag ur regionens egen kulturbudget, regionen förmedlar dessutom genom kultursamverkansmodellen statens medel till arkivet. Anslaget förutsätter att arkivet lever upp till den årliga uppdragsöverenskommelsen med regionen. Samtliga kommuner i länet ger bidrag till arkivet. Gävle kommun sänkte 2020 sitt anslag från 300 000 kr till 200 000 kr.

Arkivet redovisar ett överskott. Det beror framför allt på åtgärder till följd av pandemin, arbetsgivaravgifterna sänktes under en period och arkivet har fått ersättning för höga kostnader för sjuklöner. Verksamhet som normalt medför kostnader har dessutom ställts in.

En större investering har gjorts, en mikrofilmläsare/skanner för att underlätta läsning och kopiering av arkivets mikrofilmade tidningar.

Samla in och bevara arkiv

Enligt stadgarna är arkivets viktigaste uppgift att samla in bevara arkiv från hela den enskilda sektorn - föreningar, företag, byar, gårdar och ibland enskilda personer.

Inlämnade arkiv

Under pandemin har många organisationer tagit sig tid att rensa och förbereda inlämning av arkiv.

Arkivet har tidvis haft leveransstopp på grund av pandemin, men har trots det fått in många och stora leveranser. Bland dem kan nämnas *Gefleortens mejeriförenings* historiska arkiv om cirka 85 hyllmeter och *Irja Olssons personarkiv* med dokument och tidningsklipp om finska krigsbarn och finsk invandring från 50- och 60-tal.

Två tredjedelar av leveranserna är depositioner från medlemsorganisationer, en tredjedel är gåvor.

Leveranser 2020: 94 omfattande 145 hyllmeter (2019: 100 omfattande 39 hyllmeter)

Exempel på leveranser

Kommun	Antal	Exempel på inlämnat arkiv
Bollnäs	6	Missionärerna August och Hanna Jansson, Arbrå missionsförsamling, Socialdemokraterna i Bollnäs
Gävle	42	Hedesunda hembygdsförening, Irja Olsson, Gefleortens mejeri, Birger Bellanders minnesfond
Hofors	2	DHR Hofors, Frälsningsarmén i Hofors
Hudiksvall	5	Föreningen Norden Hudiksvall, Hälsingtuna Bondeförbund, Näs vikens IK
Ljusdal	2	Filadelfiaförsamlingen i Järvsö, Reumatikerföreningen i Ljusdal
Nordanstig	3	Lönnångersfjärdens samfällighetsförening, PRO Bergsjö
Ockelbo	9	Ockelbo hembygdsförening, Ockelbo andelsmejeriförening, Jazzklubben Strix
Ovanåker	1	Alfta elektriska
Sandviken	5	Sandvikens badmintonklubb, Frälsningsarmén i Sandviken, Frälsningsarmén i Storvik
Söderhamn	1	Söderhamns musikkår
Distrikt/region	16	LRF Gävleborg, Gävleborgs köpmannaförbund, Gävleborgs distrikt av IOGT-NTO

Ordna och förteckna arkiv

Arkivet hinner inte förteckna arkiv i den takt de levereras, det blev tydligt under 2020 när vi fick in ovanligt stora leveranser. Allt material som kommer in går igenom och dammsugs innan det ställs upp på leveranshyllor i arkivet, där materialet förvaras säkert i väntan på själva förteckningsarbetet.

Drygt 40 hyllmeter har förtecknats. Nämnas kan flera arkiv från SEKO och Statsanställdas förbund, däribland *Statsanställdas förbund avd 1015 Storviksklubben*. Andra arkiv som förtecknats kommer från *Gästrikedrottens historiska förening*, *Västbyggeby byamän*, *Norra Hälsingekretsen av STF*, *Hofors orienteringsklubb*, *Segeberga husmodersförening*, *Pappers avd 3 Karskär*, *Söderhamns IF*, *IOGT-logen 253 Hassela sköld*, *Ljusdals Rödakorskrets*, *Berguv Nord* och *Delsbo missionsförsamling*.

Arkivbildare vid årets slut: 6140 (+ 79 jämfört med 2019)

Antal volymer vid årets slut: 43 526 (+322 jämfört med 2019)

Hemsidans databas över förtecknade arkiv har uppdaterats en gång under året.

Fotografier

Intresset för fotografier är stort. Fotografier utgör endast en mindre del av Arkiv Gävleborgs samlingar, men det handlar ändå om tusentals bilder som oftast ingår i arkiv från föreningar och företag. För att flera ska kunna ta del av arkivets foton beslutade styrelsen att arkivet ska ansluta sig till Digital Museum, där Hälsinglands Museum, Länsmuseet Gävleborg, Järnvägsmuseet med flera redan har bilder utlagda.

Lösningen blir att Arkiv Gävleborg får en underlicens till Länsmuseet.

Under året fick arkivets hemsida dessutom en flik om fotografier, där återfinns foton från alla länets kommuner. Den lanserades på Arkivens dag. Registrering av Ateljé J-bergs stora negativsamling har pågått i flera år och är i det närmaste slutförd. Närmare 35 000 poster finns i databasen som är tillgänglig i arkivets forskarsal. Det går att söka ut negativ fram till 1969 i samlingen.

Affischer och fanor

Affischsamlingen omfattar 3 229 affischer, 51 nya har registrerats. Samlingen av fanor och standar växer också. 23 fanor eller standar har kommit in, till exempel från *Lottefors arbetarkommun*, *Arbrå socialdemokratiska ungdomsklubb*, *Valbo Blåbandsförening*, *Frälsningsarméerna i Storvik*, *Sandviken*, *Mackmyra* och *Kilafors socialdemokratiska kvinnoklubb*.

Tidningar

Det är stort intresse för gamla dagstidningar men än så länge finns bara en bråkdel av alla digitaliserade. Arkivet har därför investerat i en mikrofilmsläsare/skanner. Arkivet har en stor samling tidningar från länet, både mikrofilmade och inbundna i lägg. På hemsidan finns en lista över dem.

Rådgivning och kurser

Arkivet har givit råd i arkivfrågor till medlemsorganisationer och andra per telefon och e-post. På grund av pandemin har det inte varit aktuellt att ordna kurser.

Använda arkiven

En viktig uppgift för Arkiv Gävleborg är att sprida kännedom om arkiven, uppmuntra till forskning och visa hur historiska källor kan användas. Vi brukar ta emot många studiebesök och forskarsalen brukar vara flitigt besökt, men 2020 har präglats av Coronapandemin. Besök har bokats av och arrangemang ställts in. Samtidigt har vi tagit fram nya, Coronaanpassade, alternativ för skolorna.

Skola och lärande

Arkivet har trots pandemin haft en omfattande och varierad skolverksamhet. Många hann göra studiebesök i arkivet tidigt under vårterminen. I mitten av mars bröt pandemin ut och besök bokades av, resten av våren använde vi till att förnya utbudet. Vår pedagog arbetade fram stadsvandringar för olika stadier och erbjudande om besök i skolor. Vi fick mycket positiv respons, många bokade stadsvandringar eller besök. Flera skolor kom för första gången i kontakt med arkivet. Vi hade tyvärr få besök från eller till Hälsingland. Slottegymnasiet i Ljusdal besökte oss innan pandemin bröt ut. Ett besök på Bollnäs Folkhögskola ställdes in när skolan gick över till distansundervisning.

Stadsvandringarna hölls i Gävle på teman som lokal historia och historiebruk. Studiebesök i arkivet och besök i skolorna har ofta handlat om rösträtt och demokrati och lokal historia.

Antal aktiviteter: 47 (2019:19)

Antal elever: 892 (2019: 294)

Diagrammet visar hur arkivets skolverksamhet varierat.

Skolor	Antal grupper	Antal deltagare
Högskolan, fritidspedagoger	3	51
Vasaskolan, Gävle	8	178
Borgarskolan, Gävle	4	59
Västerbergs Folkhögskola	1	14
Slottegymnasiet, Ljusdal	1	23
Komvux, svenska som andra språk, Gävle	1	30
Hermods	1	2
Sofiedalsskolan åk 8 Valbo	3	39
Lillhagsskolan åk 9 Bomhus	5	131
Friskolan Lyftet Gävle	1	17
SFI Komvux, Gävle	1	15
Högskolan, lärarstudenter	2	21
Göranssonska skolan, Sandviken	4	61
Sjöängsskolan åk 3, Bomhus	2	46
Sörbyskolan grundskola, Gävle	3	38
Engelska skolan, Gävle	6	158
SFI Komvux, Sandviken	1	9
Totalt	47	892

Tabellen ovan visar vilka skolor som deltagit i arkivets pedagogiska verksamhet 2020. Nedan ses fördelning mellan studiebesök i arkivet, stadsvandringar och besök i skolorna.

Studiebesök i arkivet: 21 besök, 382 deltagare

Besök i skolor: 13 besök, 247 deltagare

Stadsvandringar: 13 med 263 deltagare.

Besök på hemsidan: 8826 (2019: 7146)
Sidvisningar: 26 365 (2019: 21 476)
Nedladdningar: 3 593 (2019: 1883)

Källa: Hemsidans egen statistik.

I bloggen ”Dokument i fokus” har vi publicerat ytterligare 14 artiklar. Där finns nu 276 artiklar som bygger på arkivdokument från hela länet. Bloggen hade cirka 15 000 visningar under året, samma nivå som 2019. Arkivet finns även på Facebook och Instagram. På Facebook har arkivet 1 045 följare, en ökning med 133 från föregående år.

Medlemstidningen

ArkivXet har kommit ut med tre nummer. Ett var verksamhetsberättelsen för 2019, ett innehöll intervjuer med nya och avgående ordförande och nyheter som stadsvandringarna för skolor och det tredje och sista var ett temanummer om vad släktforskare kan hitta i förenings- och företagsarkiv.

Arkivet i andra medier

Arkivarie Jörgen Björk har medverkat i årsboken Från Gästrikland med artikeln ”*Ugglebo arbetarförening i skarven mellan ståndssamhälle och välfärdsstat*”. Artikeln bygger på föreningens dokument i Arkiv Gävleborg. Arkiv från Metall i Hofors har använts av journalisten Harald Gatu i en artikel om fackföreningsmannen Gunnar Andersson i Dagens Arbete under rubriken ”*Ordföranden som aldrig hann tillträda*”. Lokala medier har uppmärksammat att arkivet börjat med stadsvandringar för skolor och att Anders Wesslén utsetts till ny chef.

Samarbeten och utbildningar

Arkiv Gävleborg ingår i en rad samarbeten med regionala aktörer och andra arkiv i landet.

I *Region Gävleborgs samverkansgrupp för barnkultur* ingår pedagog Solveig Östlund Blomgren.

Gruppen har arbetat med hemsidan ”Kultimera” där skolorna hittar samlat utbud från regionala kulturaktörer. Under året höll gruppen en digital utbudsdag för skolor. Till den tog Solveig Östlund Blomgren och Evelin Skoglund fram en filmad visning av arkivet.

ABM – arkiv, bibliotek och museer i Gävle ställde in ett planerat seminarium i maj, men har haft ett antal möten. Arkivarie Maria Andrée är arkivets representant i gruppen.

E-arkivprojektet är ett samarbete kring långtidsbevarande av elektroniska handlingar mellan Arkiv Sörmland, Folkrorelsearkivet i Uppsala och Arkiv Gävleborg. Under året anslöt sig även Föreningsarkivet i Västernorrland.

Arkivgruppen består av medarbetare från Hälsinglands museum, Läns museet Gävleborg samt Arkiv Gävleborg. Inga möten har hållits, men samarbetet har fortsatt. Det påbörjade samarbetet mellan arkivet

och Läns museet kring Primus/Digitalt Museum är ett konkret exempel.

Arkivet pedagog ingår i *Arkivpedagogisk forum* som samlar pedagoger från museer och arkiv. I februari deltog hon i ett seminarium i Östersund där hon också höll i en av programpunkterna med reflektioner kring hur en lärare ser på arkiv som resurs för skolan. I oktober höll forumet en digital konferens om hur arkiv och museer kan arbeta med ett digitalt utbud. Solveig Östlund Blomgren har också deltagit i webbseminarier ordnade av *Riksantikvarieämbetet* om att arbeta digitalt i skolan och om skola och kulturarv.

Hela personalen har deltagit i ett digitalt seminarium om järnbrukens arkiv arrangerat av *Jernkontoret*.

Arkivens dag. Maria Andrée är Gävleborgs kontaktperson med det landsomfattande arrangemanget, hon har deltagit i ett antal planeringsmöten av dagen som blev digital under temat ”Svart på vitt”.

Arkivchefen är medlem i *Föreningen Sveriges Länsarkivarier* och deltog i mars i årsmötet i Härnösand.

Medlemskap

Arkivet är medlem i *Svenska Arkivförbundet*, *Svensk Idrottshistorisk förening*, *Föreningen Bergslagsarkiv*, *Gästriklands kulturhistoriska förening* och *Svenska Industriminnesföreningen*.

Tillgänglighet

Arkivet har köpt in en bärbar högtalare som kan användas vid stadsvandringar utomhus och som hjälpmedel vid visningar inne i arkivet.

Allmänt om verksamheten

Arkiv Gävleborg har sitt säte i Gävle.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2018	2017
Medlemsavgifter och bidrag	5 626	5 568	5 182	5 015
Resultat efter finansiella poster	192	362	21	125
Soliditet (%)	69,5	70,0	66,6	66,8

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	2 504 793
årets vinst	191 736
	2 696 529
disponeras så att	
i ny räkning överföres	2 696 529
	2 696 529

Resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Medlemsavgifter och bidrag	2	5 625 748	5 567 904
Övriga rörelseintäkter		129 967	107 845
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		5 755 715	5 675 749
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	3	-2 137 353	-1 878 308
Personalkostnader	4	-3 376 716	-3 418 853
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-49 824	-16 536
Summa rörelsekostnader		-5 563 893	-5 313 697
Rörelseresultat		191 822	362 052
Finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-86	-32
Summa finansiella poster		-86	-32
Resultat efter finansiella poster		191 736	362 020
Årets resultat		191 736	362 020

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	5	177 438	51 726
Summa materiella anläggningstillgångar		177 438	51 726
Summa anläggningstillgångar		177 438	51 726
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		24 608	48 874
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		395 027	400 677
Summa kortfristiga fordringar		419 635	449 551
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och Bank	6	3 285 190	3 077 808
Summa kassa och bank		3 285 190	3 077 808
Summa omsättningstillgångar		3 704 825	3 527 359
SUMMA TILLGÅNGAR		3 882 263	3 579 085

Balansräkning

Not

2020-12-31

2019-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Fritt eget kapital

Balanserat resultat

2 504 793

2 142 773

Årets resultat

191 736

362 020

Summa fritt eget kapital

2 696 529

2 504 793

Summa eget kapital

2 696 529

2 504 793

Långfristiga skulder

Pensionsskuld

640 000

640 000

Summa långfristiga skulder

640 000

640 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

43 832

33 661

Skatteskulder

7

80 605

78 667

Övriga skulder

134 387

97 925

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

286 910

224 039

Summa kortfristiga skulder

545 734

434 292

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

3 882 263

3 579 085

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medlemsavgifter och bidrag

	2020	2019
Medlemsavgifter	444 986	448 790
Regionbidrag	4 069 000	4 008 000
Bidrag Gävle kommun	200 000	300 000
Bidrag AMV	634 397	536 841
Bidrag övriga kommuner	277 365	274 273
	5 625 748	5 567 904

Not 3 Övriga externa kostnader

	2020	2019
Lokalkostnader	1 351 926	1 306 437
Projekt- och utvecklingskostnader	35 583	5 000
Övriga externa kostnader	749 844	566 871
	2 137 353	1 878 308

Not 4 Anställda och personalkostnader (mindre företag)

	2020	2019
Medelantalet anställda		
Kvinnor	6	5
Män	1	1
	7	6
Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	2 460 891	2 402 368
Sociala kostnader och pensionskostnader (varav pensionskostnader)	859 888 (177 683)	970 771 175 820)
Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	3 320 779	3 373 139

Not 5 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	245 510	189 775
Inköp	175 536	55 735
Försäljningar/utrangeringar	-95 313	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	325 733	245 510
Ingående avskrivningar	-193 784	-177 248
Försäljningar/utrangeringar	95 313	0
Årets avskrivningar	-49 824	-16 536
Utgående ackumulerade avskrivningar	-148 295	-193 784
Utgående redovisat värde	177 438	51 726

Not 6 Kassa och bank

Av beloppet avser 3 276 662 (3 063 752) kr del av Region Gävleborgs koncernkonto.

Not 7 Skatteskuld

Skatteskulden avser beräknad löneskatt på pensionskostnader.

Gävle 2021-01-28

Sinikka Bohlin

Jan Hovdebo

Barbro Sollbe

Ann-Helen Persson

Hans Wahlbom

Inger Schörling

Håkan Bellander

Ingemar Ahne

Åsa Morberg

Vår revisionsberättelse har lämnats 2021-

David Hansen
Auktoriserad revisor, PwC

Per Bäckström
Mittmedia

Helena Gehlin
utsedd av Region Gävleborg